

33. Sieciechów – Opactwo

Nazwa miejscowości wywodzi się od imienia znanego pallatyna z czasów księcia Hermana – Sieciecha. Ród ten wywodzi się z książęcego rodu Starzów Toporków, który rządził państwem Wiślan do chwili połączenia się z Polanami. Rejon Sieciechowa był więc siedzibą książąt.

Pierwsze wzmianki sięgają X w., ale gród istniał od niepamiętnych czasów. W 1132 r. gród przeszedł na własność Bolesława Krzywoustego i stał się siedzibą kasztelanii. W 1232 r. Sieciechów został lokowany na prawie magdeburskim. Powstała tu **parafia p.w. św. Wawrzyńca**. Objęła ona swym zasięgiem okolice dzisiejszego Kazimierza Dolnego, Zwolenia, Kozienic, Stężycy i Dębina. Miasto stało się portem nadwiślańskim i grodem obronnym.

Po powstaniu styczniowym w związku ze zmianą koryta Wisły, Sieciechów utracił prawa miejskie.

W Sieciechowie-Opactwie jest zlokalizowany **klasztor benedyktyński**, założony przez benedyktynów sprowadzonych przez Sieciecha z Prowansji. Początkowo znajdował się w grodzie sieciechowskim, lecz po zmianie koryta Wisły zostaje przeniesiony w miejsce, gdzie stoi do dnia dzisiejszego. Pierwotne miejsce nie jest dokładnie znane. Drewniany klasztor spłonął w 1682 roku. Obecny późnobarokowy z romańskimi pozostałościami zespół klasztorny – kościelny pochodzi z XVIII w. Zbudowany na planie greckiego krzyża. Wewnątrz znajduje się **zabytkowy ołtarz główny, dwa ołtarze boczne, barokowy krucyfiks, rokokowa chrzcielnica i ambona**. Polichromie przedstawiają portrety Bolesława Chrobrego i Sieciecha. Zakonnicy sieciechowscy prowadzili bardzo dobrą gospodarkę, tutaj powstała pierwsza w Polsce szkółka drzew owocowych, prowadzili folwarki, spichlerze, hutę żelaza, kamieniołomy, browar, winnicę, gorzelnię. Benedyktyni wzniesli w czasie budowy Radomia przez Kazimierza Wielkiego Kaplicę Marii

Panny, a w 1784 nowy kościół Wniebowzięcia Marii Panny w Sieciechowie, który stoi do dzisiaj. Z postanowienia Sejmu Piotrkowskiego utworzono w Sieciechowie szkołę, do której uczęszczały dzieci miejscowej szlachty: Rogowskich, Gniewoszów, Boguszów, Kochanowskich, Siemińskich. Szkoła przestała istnieć po zjeździe Sejmu Stężyckiego w 1575 r. i rokoszu Partii Francuskiej, który zniszczył klasztor. Klasztor posiadał jedną z największych bibliotek w kraju. Bulla papieska z dnia 18 kwietnia 1819 nakazała likwidację wielu klasztorów w Polsce, w tym sieciechowskiego. Folwarki klasztorne puszczono w dzierżawę, część biblioteki spławiono galerami do Warszawy – jedna z nich zatoniła. Sprzęty kościelne porzadzano. Cenne obrazy zaginęły. Posadzkę marmurową wywieziono do Sandomierza. Opuszczone budynki i kościół zaczęły niszczeć do tego stopnia, że po II wojnie światowej kościół groził całkowitym zawaleniem. Zespół klasztorny w Opactwie wyremontowano i można nadal podziwiać późnobarokowy wystrój, srebrną polichromię czy średniowieczne freski. Resztę zabudowań klasztornych rozebrano.